

**UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” DIN ALBA IULIA
COMISIA DE ETICĂ UNIVERSITARĂ**

**CODUL
DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ**

I. OBIECTIVE ȘI SCOP

Art. 1. *Codul de etică și deontologie universitară* are drept scop ghidarea comportamentului membrilor comunității academice din cadrul Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia în vederea creșterii calității în procesul educațional și de cercetare, precum și consolidării unui climat de încredere și respect în cadrul comunității universitare.

Art. 2. *Codul de etică și deontologie universitară* furnizează principiile și valorile morale pe baza cărora se vor stabili modele de comportament, de coeziune și de valorizare a potențialului comunității academice, având drept scop crearea unui climat bazat pe cooperare și competiție, precum și creșterea prestigiului universității pe plan național și internațional.

Art. 3. *Codul de etică și deontologie universitară* respectă și se corelează cu reglementările legale în vigoare și cu cele interne ale Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia.

Art. 4. (1) *Codul de etică și deontologie universitară* și aplicarea sa nu exclud și nu înlocuiesc drepturile și obligațiile legale care revin membrilor universității.

(2) Codul reglementează și promovează *principiile* eticii universitare:

- a) principiul libertății academice;
- b) principiul răspunderii publice;
- c) principiul echității;
- d) principiul nediscriminării și egalității de șanse;
- e) principiul transparenței;
- f) principiul integrității morale și profesionale;
- g) principiul dreptului la apărare;
- h) principiul independenței față de orice influență morală, științifică, religioasă, politică, economică sau de altă natură în activitatea didactică sau științifică;
- i) principiul respectării drepturilor și libertăților membrilor comunității universitare;
- j) principiul responsabilității morale, sociale și profesionale;
- k) principiul garantării identității culturale a tuturor membrilor comunității academice și a dialogului intercultural;
- l) principiul imparțialității și al obiectivității;
- m) principiul promovării interesului superior al beneficiarului direct.

Art. 5. (1) Respectarea prevederilor sale este obligatorie pentru toate persoanele care desfășoară activități în cadrul Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, indiferent de statutul acestora, precum și pentru alte persoane care au calitatea de membri ai comunității universitare după data intrării în vigoare a Legii învățământului superior nr. 199/2023 cu modificările și completările ulterioare, în contextul răspunderii publice a instituțiilor de învățământ.

(2) Comunitatea universitară este constituită din studenți, studenți-doctoranzi, cursanți, personal didactic și de cercetare, personal didactic și de cercetare auxiliar și personal administrativ.

(3) Din comunitatea universitară fac parte și persoane cărora li s-a conferit calitatea de membru al comunității universitare, prin hotărâre a senatului universitar.

Art. 6. (1) Prezentul *Cod de etică universitară* se bazează pe următoarele documente legale:

- Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 53/2003 privind Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 183/2024 privind statutul personalului de cercetare, dezvoltare și inovare;

- Legea nr. 489 din 28 decembrie 2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 137/2000 din 31 august 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 1269/2021 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție 2021-2025 și a documentelor aferente acesteia;
- H.G. nr. 305/2024 pentru aprobarea Codului-cadru de etică și deontologie universitară (denumit în prezenta Cod cadru) ;
- Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 4492/06.07.2005 privind promovarea eticii profesionale în universități.
- Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- Ordinul ministrului cercetării, inovării și digitalizării nr. 21343/2024 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării;
- Ordinul ministrului educației nr. 6869/2024 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea comisiilor de etică universitară.
- Carta Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia;
- Regulamentul de Organizare și Funcționare al Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia;
- Regulamentul de Ordine Interioară al Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia;
- Regulamentul de funcționare a *Comisiei de etică universitară* al Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia;
- Codul de conduită pentru prevenția și sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură în cadrul Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia;
- Codul Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia referitor la antisemitism;
- Alte reglementări legale relevante de ordin superior.

(2) Prezentul cod integrează de asemenea principiile și valorile morale din următoarele documente internaționale:

- **Declarația de la Bologna (1999)**, acordul interguvernamental între țările europene care urmărește armonizarea învățământului superior și încurajarea cooperării academice și a standardelor comune de calitate și integritate.
- **Recomandările UNESCO privind statutul personalului didactic din învățământul superior**, care definesc norme etice și profesionale pentru personalul academic și cadrele didactice, inclusiv în ceea ce privește integritatea, corectitudinea și protecția drepturilor studenților. Documentul *Recommendation Concerning the Status of Higher-Education Teaching Personnel* (1997) subliniază importanța respectării eticii academice.
- **Codul de Etică al European Network for Academic Integrity (ENAI)**, care promovează un set de principii etice pentru instituțiile de învățământ superior din Europa și oferă recomandări cu privire la prevenirea plagiatului, a fraudelor și a altor abateri de la normele de integritate academică.
- **Carta Europeană a Cercetătorilor și Codul de Conduită pentru Recrutarea Cercetătorilor (2005)**, care include principii etice și standarde pentru recrutarea și formarea cercetătorilor, promovând integritatea și responsabilitatea academică în activitatea de cercetare la nivel universitar.
- **Declarația de la Singapore privind integritatea în cercetarea științifică (2010)**, declarație globală, semnată la Conferința Mondială pentru Integritatea în Cercetare de la Singapore, care

definește principiile de bază ale integrității în cercetare: onestitatea, responsabilitatea, transparența și respectul reciproc.

- **International Network for Quality Assurance Agencies in Higher Education (INQAAHE)**, care promovează integritatea și etica în educație prin standarde internaționale aplicate în evaluarea și acreditarea instituțiilor de învățământ superior, susținând adoptarea unor coduri etice riguroase.
- **Convenția Consiliului European privind contrafacerea și încălcarea drepturilor de autor (2001)**, care stabilește norme privind protejarea proprietății intelectuale și este esențială pentru reglementările privind plagiatul și integritatea academică în instituțiile de învățământ superior din Europa.

Art. 7. Membrii comunității academice din Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia consimt să respecte și să urmeze în activitatea lor profesională principiile, regulile și standardele de referință exprimate în cuprinsul prezentului *Cod de etică universitară*.

Art. 8. (1) În sensul prezentului cod, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) *coautor al unei publicații* - orice persoană nominalizată în lista de autori a unei publicații științifice;
- b) *confeccionarea de rezultate sau date* - raportarea de rezultate sau date fictive, care nu sunt rezultatul real al unei activități de cercetare-dezvoltare;
- c) *falsificarea de rezultate sau date* - raportarea selectivă sau respingerea datelor ori a rezultatelor nedorite, manipularea reprezentărilor sau a ilustrațiilor, alterarea aparatului experimental ori numeric pentru a obține datele dorite, fără a raporta alterările efectuate, în scopul denaturării adevărului științific;
- d) *plagiatul* - prezentarea drept creație sau contribuție științifică pretins personală într-o operă scrisă, inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstrații, date, teorii, rezultate sau metode științifice preluate din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale;
- e) *autoplagiatul* - republicarea unor părți substanțiale din propriile publicații anterioare, inclusiv traduceri, fără a indica în mod corespunzător sau a cita originalul.

(2) Normele de etică universitară includ:

- a) norme de etică în activitatea didactică și de cercetare universitară;
- b) norme de etică în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică;
- c) norme de etică în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere;
- d) norme de etică privind respectarea ființei și demnității umane;
- e) norme de etică aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți;
- f) norme de etică specifice principiilor canonice și dogmatice ale cultului respectiv, care nu contravin normelor prevăzute la literele a-e de mai sus.

II. REGULI PROCEDURALE

Art. 9. (1) Pentru asigurarea respectării prezentului cod se constituie și funcționează *Comisia de etică universitară*.

(2) Supravegherea aplicării dispozițiilor prezentului cod este de competența *Comisiei de etică universitară* din cadrul Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia.

(3) *Comisia de etică universitară* din cadrul Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, constituită în scopul prevenirii și eliminării faptelor care pot genera elemente sau practici lipsite de etică, analizează sesizările cu privire la săvârșirea faptelor ce pot constitui abateri de la etica și deontologia universitară.

Art. 10. (1) *Comisia de etică universitară* este o structură fără personalitate juridică a Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, ea fiind constituită și funcționând în baza prevederilor Legii

învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, și și ale Legii nr. 183/2024 privind statutul personalului de cercetare, dezvoltare și inovare, precum și a Regulamentului de funcționare a comisiei de etică universitară din cadrul Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia.

(2) *Comisia de etică universitară* este o structură deliberativă și independentă în exercitarea atribuțiilor ce îi revin față de orice structură sau persoană din cadrul Universității.

(3) Durata mandatului membrilor *Comisiei de etică universitară* este de 4 ani.

Art. 11. (1) Componența comisiei de etică universitară este propusă de *Consiliul de administrație*, avizată de *Senatul universitar* și aprobată prin decizia *Rectorului*.

(2) Componența *Comisiei de etică* este de maximum 75% cadre didactice și de cercetare și de minimum 25% studenți.

(3) Membrii comisiei sunt persoane cu prestigiu profesional, care nu au încălcat normele de etică universitară.

(4) Din *Comisia de etică universitară* nu pot face parte persoane care dețin funcția de Rector, Președinte al senatului, Prorector, Decan, Prodecan, Director general administrativ, Director general adjunct administrativ, Director de departament, Director de filială, Director de extensie, precum și Director de unitate de cercetare-dezvoltare, de proiectare sau de microproducție în instituția de învățământ superior.

(5) În cazul în care o persoană validată în *Comisia de etică universitară* se află în această situație, are la dispoziție 15 zile lucrătoare în care să iasă din situația de incompatibilitate.

(6) *Comisia de etică universitară* funcționează în baza unui regulament propriu adoptat de către *Senatul universitar*.

(6) Pentru a formula propunerea privind componența comisiei, consiliul de administrație al UAB informează public comunitatea universitară, iar persoanele interesate să ocupe o poziție în această comisie se pot adresa, în scris, Rectorului UAB.

(7) Reprezentanții studenților din *Comisia de etică universitară* sunt aleși de către studenții care fac parte din senatul instituției de învățământ superior. Studenții au cel puțin un reprezentant în comisii.

(8) Membrii *Comisiei de etică universitară*, care comit fapte incompatibile cu calitatea pe care o au, sunt înlocuiți respectând procedura parcursă la numirea acestora.

(9) În situația în care unul dintre membri este revocat sau se retrage din cadrul comisiei, va fi numit un alt membru în termen de 15 zile conform prevederilor alin. (4).

(10) Prin decizia prevăzută la art. 2 alin. (1) din Regulamentul - cadru privind organizarea și funcționarea comisiilor de etică universitară, aprobat prin Ordinul ministrului educației nr. 6869/2024, se nominalizează și un secretar comisiei, care nu face parte dintre membrii acesteia și care ține evidența documentelor comisiei, asigură comunicarea dintre comisie și persoanele implicate în problemele sesizate comisiei și redactează procesele-verbale ale ședințelor de lucru ale comisiei. Secretarul comisiei nu are drept de vot.

(11) Prin regulamentul propriu, UAB poate stabili și alte situații în care membrii comisiei pot fi înlocuiți / revocați.

Art. 12. (1) *Comisia de etică universitară* are următoarele atribuții:

a) urmărește, în cadrul Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, respectarea codului de etică universitară;

b) asigură ducerea la îndeplinire a ordinelor Ministrului Educației pentru respectarea cadrului legal în domeniul eticii universitare;

c) analizează și soluționează abaterile de la normele de etică universitară, pe baza sesizărilor primite de la membrii comunității universitare, de la orice persoană din afara universității sau prin autosesizare;

d) contribuie la elaborarea *Codului de etică și deontologie universitară* al Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, prin propuneri adresate Senatului pentru adoptare și includere în *Carta universitară*;

- e) realizează un raport anual referitor la situația respectării normelor de etică universitară, care se prezintă Rectorului și Senatului universitar și constituie un document public;
- f) realizează activități de prevenire a încălcării normelor de etică universitară;
- g) monitorizează desfășurarea cursurilor de etică și integritate academică;
- h) propune spre adoptare Senatului Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia regulamentul de organizare și funcționare a comisiei de etică;
- i) alte atribuții prevăzute de Legea nr. 199/2023 sau stabilite conform *Cartei universitare*.

(2) Comisia se întrunește ori de câte ori este nevoie, iar în cazul în care sunt depuse sesizări, se va întruni în termen de cel mult 5 zile de la înregistrarea acestora. Cvorumul și procedura de lucru ale comisiei se stabilesc de UAB prin regulamentul propriu.

(3) La prima ședință a comisiei, după constituire, membrii aleg prin vot un președinte.

(4) Sesizările și reclamațiile anonime nu sunt luate în considerare.

(5) Orice persoană poate sesiza *Comisia de etică universitară* din instituția de învățământ superior cu privire la săvârșirea unei fapte care poate constitui abatere de la etica universitară. Sesizarea se face în scris sau online și se înregistrează la registratura instituției de învățământ.

(6) Toate sesizările primite de comisie sunt înregistrate, indiferent dacă acestea sunt admisibile sau inadmisibile. Numărul de înregistrare al sesizării se comunică petenților, la adresa de contact menționată.

(7) Orice sesizare primită de comisie este supusă unui control al admisibilității. Pentru a fi admisibile, sesizările trebuie să conțină în mod cumulativ următoarele:

- a) semnătura persoanei care formulează sesizarea;
- b) datele de identificare a persoanei care formulează sesizarea: numele și prenumele persoanei fizice sau denumirea persoanei juridice, adresa acesteia, precum și, după caz, adresa de corespondență, care poate fi și o adresă de poștă electronică;
- c) o motivare argumentată privind nerespectarea normelor de etică universitară, cu exemple concrete și cu indicarea considerentelor justificative și a surselor de documentare.

(8) Sesizările care nu îndeplinesc criteriile de admisibilitate prevăzute la alin. (7) sunt respinse motivat ca inadmisibile de către *Comisia de etică* a Universității și comunicate în termen de 5 zile lucrătoare la adresa indicată în sesizare. Persoana care nu a depus o sesizare admisibilă are dreptul de a relua demersul cu respectarea prevederilor alin. (7). Autorului sesizării i se păstrează confidențialitatea identității.

(9) Contestațiile la hotărârile de admitere sau respingere se pot formula în termen de 30 de zile de la comunicare și se pot depune, în funcție de obiect, la:

- a) Comisia Națională de Etică a Managementului Universitar;
- b) Comisia Națională de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare;
- c) Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării.

(10) *Comisia de etică universitară* a Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia garantează dreptul oricărei persoane de a beneficia de un tratament imparțial, echitabil și obiectiv.

(11) Hotărârile *Comisiei de etică universitară* sunt avizate de consilierul juridic al instituției. Răspunderea juridică pentru hotărârile și activitatea comisiei de etică universitară revine Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, în conformitate cu prevederile art. 164 din Legea nr. 199/2023.

III. PRINCIPII FUNDAMENTALE

Art. 13. Prezentul Cod se întemeiază pe următoarele principii:

- a) principiul libertății academice;
- b) principiul răspunderii publice;
- c) principiul echității;
- d) principiul nediscriminării și egalității de șanse;
- e) principiul transparenței;

- f) principiul integrității morale și profesionale;
- g) principiul dreptului la apărare;
- h) principiul independenței față de orice influență morală, științifică, religioasă, politică, economică sau de altă natură în activitatea didactică sau științifică;
- i) principiul respectării drepturilor și libertăților membrilor comunității universitare;
- j) principiul responsabilității morale, sociale și profesionale;
- k) principiul garantării identității culturale a tuturor membrilor comunității academice și a dialogului intercultural;
- l) principiul imparțialității și al obiectivității;
- m) principiul promovării interesului superior al beneficiarului direct.

a) Libertatea academică

Art. 14. Libertatea academică presupune dreptul oricărui membru al comunității universitare de a-și exprima deschis opiniile științifice și profesionale în cadrul cursurilor, seminarelor, conferințelor, dezbaterilor dar și al lucrărilor elaborate și susținute sau publicate.

Art. 15. Orice membru al comunității universitare își poate exprima în mod liber, în interiorul sau în exteriorul Universității, opiniile, fără a putea fi cenzurat, în limitele prevăzute de prezentul cod. Sunt încurajate abordarea critică, parteneriatul intelectual și cooperarea, indiferent de opiniile politice, orientările sexuale sau convingerile religioase.

b) Răspundere publică

Art. 16. (1) Răspunderea publică a UAB presupune:

a) să respecte legislația în vigoare, cartea proprie și politicile naționale și europene în domeniul învățământului superior;

b) să aplice și să se supună reglementărilor în vigoare referitoare la asigurarea și evaluarea calității în învățământul superior;

c) să respecte politicile de etică și deontologie universitară, cuprinse în Codul de etică și deontologie universitară aprobat de senatul universitar;

d) să asigure eficiența managerială și eficiența utilizării resurselor, în cazul instituțiilor de învățământ superior de stat, și a cheltuirii fondurilor din surse publice, conform contractului instituțional;

e) să asigure transparența tuturor deciziilor și activităților sale, conform legislației în vigoare;

f) să respecte libertatea academică a personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare, precum și drepturile și libertățile studenților.

(2) Răspunderea publică se extinde și la respectarea statutului și a prevederilor dogmatice și canonice specifice cultului ortodox.

(3) Comisia Națională de Etică a Managementului Universitar (CNEMU), se pronunță cu privire la situațiile conflictuale referitoare la nerespectarea eticii managementului universitar și la cele care vizează încălcarea răspunderii publice

(4) Răspunderea pentru respectarea dispozițiilor prezentului Cod revine fiecărui membru al comunității academice din cadrul Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia.

(5) Statutul de membru al comunității universitare impune fiecărui membru asumarea răspunderii pentru acțiunile sau omisiunile sale.

(6) Persoanele care au avut sau care au calitatea de membru al comunității academice și au săvârșit abateri după data intrării în vigoare a Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare răspund civil, administrativ, profesional sau disciplinar, după caz, în condițiile Legii nr. 199/2023, Legii nr. 183/2024, cu modificările și completările ulterioare, Codului Muncii, cu modificările și completările ulterioare, și reglementărilor interne ale Universității.

(7) În activitatea didactică și de cercetare universitară, normele de etică și deontologie obligă personalul didactic și de cercetare să aibă o conduită conform căreia să pună în aplicare și sancțiunile

stabilite de Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării, denumit în continuare CNECSDTI, nerespectarea acestora reprezentând abatere disciplinară. Hotărârile comisiilor de etică, de admitere sau respingere, pot fi contestate, în funcție de obiectul acestora, și la CNECSDTI, dacă nu intră în competența de soluționare a CNATDCU sau CNEMU, potrivit legii și regulamentelor de organizare și funcționare ale acestora adoptate prin ordin al ministrului educației. Art. 36 Codul Cadru – cred că la asta s-a făcut referire prin mențiunea legii 183/2024 de mai sus

(8) Normele de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară, sunt prevăzute la art.38 din prezentul cod și corespund prevederilor art. 15 din H.G. nr.305/2024.

(9) Normele de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, sunt prevăzute la art.39 din prezentul cod și corespund prevederilor art. 16 din H.G. nr.305/2024.

(10) Normele de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere sunt prevăzute la art.40 din prezentul cod și corespund prevederilor art. 17 din H.G. nr.305/2024.

(11) Normele de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane, sunt prevăzute la art.41 din prezentul cod și corespund prevederilor art. 18 din H.G. nr.305/2024.

(12) Normele de etică și deontologie aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți sunt prevăzute la art.42 din prezentul cod și corespund prevederilor art. 19 din H.G. nr.305/2024.

(13) Abaterile de la normele de etică și deontologie menționate la aliniatele (7)-(12) de mai sus, sunt cele prevăzute de art. 24 - art. 28, după caz, din Codul-cadru de etică și deontologie universitară.

(14) În cazul în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni sunt sesizate organele de urmărire penală competente, în condițiile Art. 35

Art. 17. (1) Sancțiunile care se pot aplica personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare, inclusiv cu funcție de conducere, de către *Comisia de etică universitară* pentru încălcarea eticii universitare sau pentru abateri de la buna conduită în cercetarea științifică sunt cele prevăzute de art. 29 alin. (1) din *Codul-cadru de etică și deontologie universitară*:

- a) avertismentul scris;
- b) retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de etică universitară;
- c) destituirea din funcția de conducere;
- d) interzicerea, pentru o perioadă determinată, a accesului la finanțare din fonduri publice competitive;
- e) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp între un an și 5 ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții superioare ori a unei funcții de conducere sau ca membru în comisii de concurs;
- f) destituirea din funcția didactică sau de cercetare.

(2) Sancțiunile care se pot aplica de către *Comisia de etică universitară* studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți, pentru încălcarea eticii universitare sunt prevăzute de art. 29 alin. (2) din Codul-cadru de etică și deontologie universitară:

- a) avertismentul scris;
- b) anularea rezultatelor evaluărilor;
- c) exmatricularea;
- d) alte sancțiuni prevăzute de codul de etică universitară al instituției de învățământ superior.

(3) Sancțiunile stabilite de *Comisia de etică universitară* sunt puse în aplicare de către Rector.

c) Echitatea

Art. 18. Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia promovează valorile echității atât în cadrul comunității sale, cât și în relațiile cu toți membrii acesteia, respingând ferm orice formă de discriminare sau de exploatare, fie că este manifestată direct sau prin forme subtile.

Art. 19. (1) Sunt încălcări ale obligațiilor privind echitatea: discriminarea sau tratarea inegală a membrilor comunității universitare, bazată explicit ori implicit pe criterii extraprofesionale precum rasa, sexul, etnia, religia, apartenența la grupuri minoritare, convingerile politice, orientările și preferințele personale etc. Acestea sunt interzise deoarece aduc atingeri grave drepturilor privind egalitatea de șanse. Totodată, aceste criterii extraprofesionale nu pot fi folosite în comunitatea universitară pentru a provoca discriminări inverse. Sunt interzise discriminările, hărțuirile și exploatarea între membrii comunității academice pe criterii de vârstă, etnie, sex, origine socială, orientare politică sau religioasă, orientare sexuală, origine națională, statut material, cetățenie, handicap și/sau condiție medicală sau alte tipuri de discriminări cu excepția măsurilor pozitive prevăzute de lege.

(2) În conformitate cu Articolul 25 din Legea 199/2023, în Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia și în toate componentele ei organizatorice sunt interzise activitățile care:

- a) încalcă normele generale de moralitate ale comunității universitare;
- b) constau în prozelitism politic și/sau religios;
- c) pot pune în pericol sănătatea și integritatea fizică sau psihică a studenților/elevilor, respectiv a personalului didactic, didactic auxiliar și administrativ;
- d) constau în violența psihologică - bullying.

(3) Schimbul de opinii cu caracter doctrinar sau dogmatic, activitățile de cult sau de cercetare, precum și dialogul teologic nu pot fi considerate prozelitism religios. De asemenea, nu intră sub incidența prozelitismului religios nici cerințele de respectare a specificului unui cult în anumite spații desemnate ca atare, în care se desfășoară cu caracter temporar sau permanent anumite activități de cult specifice unuia dintre cultele recunoscute prin lege.

d) Principiul nediscriminării și egalității de șanse

Acest principiu garantează accesul egal la educație pentru toți indivizii, fără discriminare pe bază de rasă, etnie, gen, religie, dizabilitate, vârstă, orientare sexuală sau alte criterii similare. În învățământul superior, aplicarea acestui principiu contribuie la crearea unui mediu educațional inclusiv și echitabil, promovând diversitatea și pluralismul.

Elemente cheie ale principiului nediscriminării și egalității de șanse pe care UAB le promovează:

1. Acces egal la educație: UAB asigură un sistem de admitere transparent și echitabil, care să permită tuturor candidaților să concureze în mod egal pentru un loc la studii.
2. Eliminarea barierelor: UAB va identifica și elimina orice bariere fizice, culturale sau financiare care ar putea împiedica accesul unor categorii defavorizate la educație.
3. Promovarea diversității: UAB sprijină diversitatea culturală și socială, considerând-o un atu pentru procesul educațional.
4. Măsuri afirmative:
 - Promovarea de măsuri afirmative, cum ar fi burse pentru studenții din medii defavorizate sau locuri speciale pentru minorități;
 - Organizarea de programe de mentorat pentru studenții din grupuri vulnerabile;
 - Crearea unor consilii de diversitate și incluziune în cadrul UAB;
 - Dezvoltarea unor cursuri și evenimente care promovează toleranța și respectul pentru diversitate;
5. Combaterea discriminării : UAB ia măsuri de prevenire și sancționare față de orice formă de discriminare sau hărțuire în mediul academic.
6. Accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități: UAB asigură accesul persoanelor cu dizabilități la toate resursele și facilitățile educaționale, prin adaptări rezonabile, precum rampe de acces, materiale de studiu accesibile sau tehnologie asistivă.

e) Transparența

Art. 20. (1) Transparența în mediul universitar este esențială pentru construirea încrederii, promovarea eticii academice și asigurarea unei administrații responsabile și eficiente. Aceasta presupune o deschidere

și claritate în toate procesele și deciziile universitare, atât față de studenți, cât și față de profesori, personal administrativ și societate.

(2) Transparența instituțională include emiterea de către UAB a unui ghid privind modalitățile prin care se realizează transparența decizională a procesului administrativ la nivelul UAB (incluzând utilizarea resurselor umane, financiare și materiale) care să detalieze inclusiv procedurile de luare și de contestare a deciziilor.

(3) Ghidul de la alin. (1) de mai sus va asigura respectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică și a Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

f) Integritate morală și profesională

Art. 21. Integritatea membrilor comunității universitare este esențială pentru desfășurarea în condiții optime a activității didactice și de cercetare. Fiecare membru al comunității universitare este dator a se preocupa pentru evitarea oricăror situații susceptibile să creeze îndoieli cu privire la integritatea sa, ori producerea de situații ce pot fi încadrate drept conflicte de interese.

Art. 22. (1) Persoanele aflate în situația de incompatibilitate au la dispoziție 15 zile pentru eliminarea situației de incompatibilitate, inclusiv prin suspendarea din una dintre funcții.

(2) Neîndeplinirea acestei obligații se constată de șeful ierarhic superior care dispune măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a activităților specifice, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință.

Art. 23. În activitatea de cercetare științifică, integritatea presupune:

- a) acceptarea și menționarea ca autori ai unei opere doar a persoanelor care au participat efectiv la elaborarea ei;
- b) indicarea sursei din care a fost preluată o idee, o expresie, un rezultat al unei cercetări anterioare, indiferent dacă acestea au fost sau nu publicate. Această regulă privește și elementele preluate din lucrări de orice natură ale studenților sau doctoranzilor și utilizate ulterior de un cadru didactic în propriile cercetări;
- c) recunoașterea explicită a contribuției oricărei persoane care a participat în mod real la o activitate de cercetare. În situația în care contribuția a constat doar într-o activitate de supervizare sau consiliere, nu este necesară o recunoaștere formală a contribuției. În aceste cazuri însă se recomandă includerea unei formule de mulțumire;
- d) respectarea destinației fondurilor alocate unui proiect de cercetare. Sursele de finanțare care au stat la baza unei cercetări vor fi menționate în publicațiile în care s-au materializat rezultatele cercetării;
- e) respectarea normelor speciale de etică referitoare la cercetarea efectuată pe subiecți umani sau prin experimente desfășurate cu ajutorul animalelor și a oricăror altor elemente ce țin de etica cercetării. Prin aceasta se înțelege, spre exemplu, descrierea eșantionului de subiecți, necesitatea unui acord personal din partea fiecărui subiect.
- f) activitatea de cercetare trebuie să se desfășoare în spiritul și cu respectarea eticii ecologice și biologice.

Art. 24. În activitatea administrativă, integritatea presupune:

- a) desfășurarea corectă a tuturor procedurilor de selecție, alegere sau numire a personalului care asumă responsabilități de ordin administrativ. Este interzisă primirea, acceptarea, cererea, darea sau oferirea de bani, bunuri sau orice alte foloase ori favoruri în schimbul sprijinirii ocupării unei poziții administrative.
- b) îndeplinirea cu bună credință și în folosul Universității a oricărei responsabilități administrative. Utilizarea unei poziții administrative în scopul obținerii de foloase personale de orice natură constituie o încălcare a obligației de integritate.

- c) în momentul transferului unei responsabilități administrative, fostul titular pune la dispoziția noului titular toate instrumentele, informațiile și elementele, aduse la zi, necesare preluării de îndată a acestei responsabilități.
- d) furnizarea de informații corecte către conducerea Universității și către toate structurile îndreptățite să le ceară.
- e) atunci când, din orice motiv, o persoană nu mai poate să își îndeplinească în mod corespunzător atribuțiile administrative încredințate, ea are obligația de a aduce acest lucru la cunoștința superiorilor.

Art. 25. (1) În înțelesul art. 170 alin. (1) din Legea nr. 199/2023 și al art. 20 din *Codul-cadru de etică și deontologie universitară*, reprezintă conflict de interese următoarele situații:

- a) ocuparea concomitentă de funcții de către persoanele care se află în relație de soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv, astfel încât fiecare să se afle față de celălalt într-o poziție directă de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională la orice nivel în Universitate;
- b) participarea în calitate de membru în comisii de doctorat, comisii de evaluare sau comisii de concurs, în situația în care decizia vizează soții, rudele sau afinii până la gradul al III-lea inclusiv;
- c) participarea în cadrul aceleiași comisii, constituite conform legii, a persoanelor care au calitatea de soț/soție, rudă sau afîn până la gradul al III-lea inclusiv;
- d) participarea unei persoane, care are calitatea de membru în comisii ale Ministerului Educației, la analizarea unei situații care are legătură cu instituția din care face parte ca membru al comunității universitare.

(2) În cazul existenței unui conflict de interese, cadrul didactic sau de cercetare este obligat să înceteze realizarea oricărei activități prevăzute la alin. (1) lit. a)-c) și să îl informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct. Acesta este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a activităților specifice, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (2), la propunerea șefului ierarhic căruia îi este subordonat direct cadrul didactic sau de cercetare în cauză, se desemnează altă persoană, care are aceeași pregătire și nivel de experiență.

(4) În cazul existenței unui conflict de interese prevăzut la alin. (1) lit. d), persoana în cauză este obligată să se abțină în a lua parte la luarea deciziilor comisiei privind speța vizată de conflictul de interese.

(5) Incompatibilitatea este reprezentată de următoarele situații:

- a) o persoană deține sau exercită în cumul funcțiile de conducere de rector, de prorector, de decan, de prodecan, de director de departament sau director de unitate de cercetare-dezvoltare, proiectare sau microproducție, director de filială/extensie universitară sau funcția de președinte al senatului universitar și o funcție de conducere prevăzută la art. 131 alin. (2) din lege;
- b) o persoană deține sau exercită una dintre funcțiile de conducere de rector, de prorector, de decan, de prodecan, de director de departament sau director de filială/extensie universitară și este numită sau aleasă în funcția de ministru, secretar de stat, primar, viceprimar, președinte al consiliului județean;
- c) un ordonator de credite din cadrul unei instituții de învățământ superior deține sau exercită, în paralel, o altă funcție în calitate de ordonator de credite al unei instituții publice centrale sau locale;
- d) o persoană deține în cumul calitatea de membru în consiliul de administrație al instituției de învățământ superior de stat și calitatea de asociat sau acționar la o societate comercială înființată de instituția de învățământ superior de stat în condițiile prevăzute la art. 16 alin. (1) din lege.

g) Dreptul la apărare

Art. 26. (1) În conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) și (2) și art. 11 alin. (1) din Regulament-Cadru privind organizarea și funcționarea comisiilor de etică universitară, aprobat prin Ordinul ministrului educației nr. 6869/2024, persoana reclamată în fața *Comisiei de etică* are dreptul de a cunoaște conținutul integral al dosarului. Conținutul dosarului este adus la cunoștința celui chemat în fața comisiei de către secretarul acesteia, pe bază de semnătură.

(2) Pentru apărarea sa, persoana reclamată are dreptul să ceară, în scris, sau să depună documente și informații suplimentare, precum și să propună martori, înainte de ședință sau în ședința în care a fost chemată.

(3) Dacă, ulterior audierii persoanei reclamate / reclamante / martorilor, rezultă necesitatea completării dosarului cu noi probe, comisia poate amâna analiza sesizării pentru o altă ședință, luând măsuri pentru completarea dosarului.

h) Independența față de orice influență morală, științifică, religioasă, politică, economică sau de altă natură în activitatea didactică sau științifică

Art. 27. (1) În spațiul universitar aparținând Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia sunt interzise orice fel de presiuni și constrângeri politice, religioase și economice sau de altă natură, exceptând constrângerile de natură științifică, legală și etică.

(2) Membrilor comunității universitare le este recunoscută libertatea academică.

i) Respectarea drepturilor și libertăților membrilor comunității universitare

Art. 28. (1) Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia își asumă respectarea drepturilor și libertăților membrilor comunității universitare.

j) Responsabilitatea morală, socială și profesională

Art. 29. (1) Având în vedere răspunderea comunității academice pentru calitatea procesului educațional, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia își asumă implementarea de politici și proceduri specifice și monitorizarea respectării lor, precum și informarea în permanență a partenerilor și beneficiarilor sociali asupra progreselor înregistrate.

(2) O altă perspectivă a responsabilității sociale este reprezentată de integritatea academică, materializată prin comportament adecvat al tuturor membrilor comunității academice a Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, precum și prin abilitatea de identificare și sancționare a oricărei fapte neconforme cu legislația în vigoare și regulamentele aplicabile la nivelul instituției de învățământ superior, inclusiv cu normele de etică deontologică ale UAB.

Art. 30. (1) Universitatea se obligă să cultive un mediu propice pentru competență și competitivitate. Profesionalismul este o valoare etică centrală. Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia susține dezvoltarea de programe academice la standarde înalte, capabile să conducă la evoluția cunoașterii, la formarea specialiștilor de vârf și creșterea prestigiului în cercetare.

(2) Fiecare membru al comunității universitare își asumă, la nivelul său, răspunderea pentru calitatea procesului educațional.

Art. 31. Orice cadru didactic trebuie să stăpânească în detaliu disciplina pe care o predă, asigurându-se că întregul conținut al cursului este actualizat, reprezentativ și adecvat nivelului la care se situează disciplina în planul de învățământ.

Art. 32. Orice cadru didactic trebuie să acorde o atenție deosebită pregătirii și susținerii cursurilor la orele prevăzute, elaborării, pregătirii sau asigurării materialului didactic necesar studenților pentru curs, seminar sau laborator, ținerii orelor de consultații prevăzute, urmării și îndrumării activității de redactare de lucrări (proiecte, lucrări de licență sau disertație) de către studenți, notării și comunicării rezultatelor în termenul prevăzut.

Art. 33. (1) UAB încurajează membrii comunității sale academice să participe și să se implice activ în problemele profesionale și în cele specifice comunității locale, să-și manifeste spiritul de colegialitate și civismul.

(2) Programele și activitățile universitare vor fi orientate spre nevoile societății în general, respectiv ale comunității locale în particular.

(3) Membrii comunității academice din cadrul UAB sunt obligați să respecte normele etice și profesionale atât în spațiul universitar propriu, cât și în relațiile lor cu celelalte segmente și instituții sociale.

(4) Membrilor comunității academice a UAB le este garantat dreptul de a critica în mod public, întemeiat și motivat în drept și fapt, încălcările aduse standardelor învățământului universitar de calitate, precum și cele aduse drepturilor membrilor și colaboratorilor universității.

Art. 34. (1) Răspunderea pentru respectarea dispozițiilor prezentului Cod revine fiecărui membru al comunității universitare.

(2) Responsabilitatea morală semnifică:

Pentru studenți

- Respectarea regulilor de integritate academică (evitarea plagiatului, copiatului).
- Tratarea colegilor și profesorilor cu respect și empatie.
- Dezvoltarea unui comportament responsabil față de propriul parcurs educațional.

Pentru cadrele didactice:

- Promovarea unui mediu de învățare echitabil și incluziv.
- Respectarea diversității opiniilor și culturilor.
- Transmiterea cunoștințelor într-un mod onest și fără prejudecăți.

Pentru UAB:

- Adoptarea unor politici care să promoveze echitatea, transparența și integritatea academică.
- Asigurarea unui mediu în care etica să fie o prioritate.

(3) Responsabilitatea socială semnifică:

Pentru studenți:

- Participarea la inițiative care au impact social, cum ar fi voluntariatul, proiectele comunitare sau evenimentele civice.
- Dezvoltarea unei conștiințe sociale și a dorinței de a contribui la binele colectiv.

Pentru cadrele didactice:

- Contribuirea la formarea unei generații capabile să adreseze problemele sociale majore.
- Implicarea în cercetare și proiecte care aduc beneficii comunității.

Pentru UAB:

- Susținerea de inițiative sustenabile, programe de incluziune socială și colaborări cu parteneri locali.
- Crearea unor spații de dialog și dezbateri despre provocările contemporane.

(4) Responsabilitatea profesională semnifică:

Pentru studenți:

- Asumarea unui rol activ în propriul proces de învățare.
- Dezvoltarea abilităților profesionale necesare pentru cariera aleasă.

Pentru cadrele didactice:

- Menținerea unui nivel ridicat de competență profesională prin formare continuă.
- Promovarea excelenței și a inovației în educație și cercetare.

Pentru UAB:

- Oferirea unui mediu educațional și de cercetare de înaltă calitate.
- Susținerea unei culturi a meritocrației și a performanței.

(5) Statutul de membru al comunității universitare impune fiecărui membru asumarea răspunderii pentru acțiunile sau omisiunile sale.

k) Garantarea identității culturale a tuturor membrilor comunității academice și a dialogului intercultural

Art. 35. Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia își asumă respectarea identității culturale a tuturor membrilor comunității academice și a dialogului intercultural.

l) Imparțialitate și obiectivitate

Art. 36. (1) Obiectivitatea științifică este mai presus de orice formă de presiune rezultată din interese personale sau de grup, inclusiv cele de natură financiară.

(2) Fiecare membru al comunității academice din cadrul UAB are obligația de a evita lezarea libertății celorlalți, pe baza respectului pentru diferențe.

(3) UAB încurajează abordările critice, dialogul, parteneriatul intelectual și cooperarea, indiferent de opinii sau convingeri.

(4) Cadrele didactice din cadrul UAB au libertatea de a adera la o viziune sau alta din domeniul lor de specialitate, fără însă a impune aceeași orientare particulară studenților în procesul de predare și fără a ignora eventualele infirmări venite din interiorul aceluiași domeniu.

m) Promovarea interesului superior al beneficiarului direct

Art. 37. (1) Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia își asumă promovarea interesului superior al beneficiarului direct, în speță fiind vorba de studenții și masteranzii UAB.

(2) În relațiile cu beneficiarii direcți ai educației, personalul didactic are obligația de a cunoaște, de a respecta și de a aplica norme de conduită prin care se asigură:

a) ocrotirea sănătății fizice, psihice și morale a beneficiarilor direcți ai educației prin:

(i) interzicerea agresiunilor verbale, fizice și a tratamentelor umilitoare asupra beneficiarilor direcți ai educației;

(ii) protecția fiecărui beneficiar direct al educației, prin sesizarea oricărei forme de violență verbală sau fizică exercitate asupra acestuia, a oricărei forme de discriminare, abuz, neglijență sau de exploatare a acestuia, în conformitate cu prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

(iii) combaterea oricăror forme de abuz;

(iv) interzicerea hărțuirii sexuale și a relațiilor sexuale cu beneficiarii direcți ai educației;

b) interzicerea oricăror activități care generează corupție:

(i) fraudarea examenelor;

(ii) solicitarea, acceptarea sau colectarea de către personalul didactic a unor sume de bani, cadouri sau prestarea anumitor servicii, în vederea obținerii de către beneficiarii direcți ai educației de tratament preferențial ori sub amenințarea unor sancțiuni, de orice natură ar fi acestea;

(iii) favoritismul;

(iv) meditațiile contra cost cu beneficiarii direcți ai educației de la formațiunile de studiu la care este încadrat;

c) asigurarea egalității de șanse și promovarea principiilor educației incluzive;

d) respectarea demnității și recunoașterea meritului personal al fiecărui beneficiar direct al educației.

IV. NORME GENERALE DE ETICĂ UNIVERSITARĂ

IV.1. Norme de etică în activitatea didactică și de cercetare universitară

Art. 38. În activitatea didactică și de cercetare universitară, normele de etică obligă personalul didactic și de cercetare:

a) să raporteze rezultate sau date reale ale unei activități de cercetare-dezvoltare proprii;

b) să raporteze date experimentale, date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive, ca rezultat al activității proprii;

- c) să se abțină de la orice activitate care îngreunează, împiedică sau sabotează activitatea didactică sau de cercetare a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile destinate cercetării universitare, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, a substanțelor organice sau anorganice ori a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților didactice sau de cercetare;
- d) să respecte regimul juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților prevăzute la art. 20 și 21 din Legea nr.199/2023 și să dezvăluie situațiile de conflicte de interese sau incompatibilități în activitatea de evaluare;
- e) să respecte confidențialitatea în evaluare;
- f) să se abțină de la orice faptă de discriminare, în cadrul evaluărilor, pe criteriile prevăzute la art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- g) să fie obiectiv în derularea procedurilor de evaluare. În activitatea didactică, evaluarea și notarea performanțelor și realizărilor academice ale beneficiarilor direcți trebuie să respecte politicile de notare ale instituției de învățământ superior și criteriile de notare prestabilite;
- h) să nu plagieze, existând obligația de a indica toate sursele bibliografice utilizate;
- i) să respecte prevederile și procedurile legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în prezentul cod și în codurile de etică universitară;
- j) să pună în aplicare sancțiunile stabilite de comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau de CNEMU;
- k) să respecte specificul dogmatic și canonic al cultului fondator, în cazul învățământului confesional;
- l) să respecte legislația în vigoare referitoare la cercetarea efectuată pe subiecți umani sau prin experimente desfășurate cu ajutorul animalelor și prin oricare alte elemente ce țin de etica cercetării;
- m) să menționeze în rezultatele cercetării toate persoanele care și-au dat acordul și au fost implicate în activitatea de elaborare a cercetării sau creației intelectuale, acestea urmând să beneficieze de toate drepturile care decurg din aceasta.

IV.2. Norme de etică în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică

Art. 39. În activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, normele de etică obligă toți membrii comunității academice la:

- a) obținerea acordului unei persoane pentru includerea în lista de autori a unei publicații științifice;
- b) publicarea sau diseminarea unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate cu obținerea acordului tuturor autorilor;
- c) scrierea de informații corecte și reale în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare, respectiv în dosarele de candidatură pentru posturi didactice sau de cercetare;
- d) acceptarea și menționarea în rezultatul cercetării ca autori doar a persoanelor care au participat efectiv la elaborarea acestuia, precum și menționarea tuturor persoanelor implicate, după obținerea acordului acestora, în activitatea de elaborare a cercetării.

IV.3. Norme de etică în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere

Art. 40. În exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere, normele de etică obligă personalul care exercită funcții de conducere la:

- a) respectarea regimului juridic al răspunderii publice;
- b) abținerea invocării funcției în vederea obținerii calității de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;
- c) interzicerea folosirii autorității pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare-dezvoltare conduse ori coordonate de persoane din subordine;

- d) interzicerea folosirii autorității pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine ori pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini ori rude până la gradul al III-lea inclusiv;
- e) interzicerea obstrucționării activității comisiei de etică universitară sau a unei comisii de analiză în cursul cercetării unor abateri de la etica și deontologia universitară;
- f) respectarea prevederilor și procedurilor legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în prezentul cod și în codurile de etică universitară;
- g) punerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau, după caz, de CNEMU.

IV.4. Norme de etică privind respectarea ființei și demnității umane

Art. 41. Normele de etică referitoare la respectarea ființei și demnității umane obligă membrii comunității academice la:

- a) respectarea dreptului la educație al beneficiarilor direcți;
- b) respectarea drepturilor tuturor membrilor comunității academice;
- c) abținerea de la agresiuni verbale, fizice și tratamente umilitoare atât asupra beneficiarilor direcți ai educației, cât și a celorlalți membri ai comunității academice;
- d) interzicerea solicitării, acceptării sau colectării unor sume de bani ori cadouri sau prestarea anumitor servicii în vederea obținerii de tratament preferențial sau alte avantaje;
- e) respectarea demnității beneficiarilor direcți ai dreptului la educație și a prestigiului profesiei;
- f) recunoașterea profesiei, a responsabilității și a încrederii conferite de societate, precum și a obligațiilor interne ce derivă din această încredere;
- g) interzicerea oricărei forme de exploatare, hărțuire de orice fel sau discriminare pe motive politice, de rasă, religie, sex, orientare sexuală, origine națională, statut marital, handicap și/sau condiție medicală, vârstă, cetățenie sau alte motive arbitrare sau personale;
- h) respect, onestitate, integritate, solidaritate, cooperare, cinste și corectitudine, toleranță, sprijin reciproc, confidențialitate, competiție loială și relații colegiale.

IV.5. Norme de etică aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți

Art. 42. În exercitarea calității de studenți, studenți-doctoranzi, cercetători postdoctoranzi sau cursanți, normele de etică îi obligă la:

- a) respectarea drepturilor de autor ale altor persoane în lucrările elaborate;
- b) elaborarea și susținerea de lucrări originale de evaluare la nivel de disciplină și lucrări originale de finalizare a studiilor;
- c) respectarea normelor generale de etică ale comunității universitare.

IV.6. Norme de etică specifice principiilor canonice și dogmatice

Art. 43.(1). În activitatea didactică și de cercetare universitară, normele de etică și deontologie obligă personalul didactic și de cercetare să respecte specificul dogmatic și canonic al cultului fondator, normele de etică specifice aplicabile domeniului canonic având scopul să contribuie la următoarele responsabilități specifice:

- (a) pregătirea viitorilor slujitori bisericești (personal clerical și neclerical), a cadrelor didactice pentru învățământul teologic preuniversitar și universitar, a cadrelor didactice pentru învățământul religios, a asistenților sociali, a specialiștilor în artă creștină, iconografie, patrimoniu etc.;
- (b) păstrarea și întărirea unității de credință, promovarea spiritualității și a misiunii Bisericii, în contextul actual al societății românești și al lumii contemporane;
- (c) promovarea învățământului și cercetării în domeniul teologic în concordanță cu exigențele unei societăți bazate pe cunoaștere prin formare inițială, educație continuă și integrare în circuitul de valori spirituale și universitare;

(d) contribuția la dezvoltarea locală, regională și națională din punct de vedere teologic prin implicarea în societate, în acord cu nevoile pastoral-misionare ale Bisericii și ale comunității.

(2). Constituie abatere de la normele de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară, nerespectarea specificului dogmatic și canonic al cultului fondator, în cazul învățământului confesional;

V. ABATERI DE LA NORMELE DE ETICĂ UNIVERSITARĂ

Art. 44. Abaterile de la normele de etică în activitatea didactică și de cercetare universitară, prevăzute la art. 24 din Codul cadru, sunt următoarele:

- a) confecționarea de rezultate sau date și prezentarea lor ca date experimentale, ca date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori ca date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;
- b) falsificarea de date experimentale, de date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori de date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;
- c) îngreunarea deliberată, împiedicarea sau sabotarea activității didactice sau de cercetare a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile destinate cercetării universitare, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, a substanțelor organice sau anorganice ori a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților didactice sau de cercetare;
- d) încălcarea regimului juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților prevăzute la art. 25 (1) și 38 lit. d) din prezentul cod și nedezevăluirea situațiilor de conflicte de interese sau incompatibilități în activitatea de evaluare;
- e) nerespectarea confidențialității în evaluare;
- f) discriminarea, în cadrul evaluărilor, pe criterii prevăzute la art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- g) fraudarea evaluării;
- h) plagiatul;
- i) nerespectarea prevederilor și procedurilor legale care privesc etica și deontologia universitară, prevăzute în prezentul act normativ și în codurile de etică universitară, care fac parte din cartea universitară, după caz, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau, după caz, de CNEMU;
- j) nerespectarea specificului dogmatic și canonic al cultului fondator, în cazul învățământului confesional;
- k) afectarea integrității procesului de evaluare prin nerespectarea metodelor de evaluare prevăzute în fișa disciplinei, precum și prin examinarea de către un cadru didactic a unei persoane care îi este soț/soție, rudă până la gradul al III-lea, fără anunțarea prealabilă a conducerii facultății în vederea identificării unor posibile soluții care să garanteze integritatea evaluării.

Art. 45. (1) Abaterile de la normele de etică în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, prevăzute la art. 25 din codul cadru, sunt următoarele:

- a) includerea în lista de autori a unei publicații științifice a unei persoane, fără acordul acesteia;
- b) publicarea sau diseminarea neautorizată de către autori a unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate;
- c) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare, pentru posturi didactice sau de cercetare;
- d) neindicarea tuturor surselor utilizate;
- e) omiterea unor persoane implicate în activitatea de elaborare a cercetării sau creației, acestea neputând să beneficieze de toate drepturile care decurg din aceasta;

f) omiterea menționării surselor de finanțare a proiectelor de cercetare în cazul tuturor rezultatelor din cadrul acelor proiecte.

(2) Autorii lucrărilor de licență, de disertație și de doctorat răspund pentru asigurarea originalității conținutului acestora. Îndrumătorii lucrărilor de licență, de disertație și de doctorat au obligația de diligență în ceea ce privește verificarea conformității lucrărilor științifice în raport cu cerințele specifice unei creații originale.

Art. 46. Abaterile de la normele de etică în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere prevăzute la art. 26 din codul cadru, includ:

- a) încălcarea regimului juridic al răspunderii publice;
- b) utilizarea abuzivă a funcției pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;
- c) abuzul de autoritate pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare- dezvoltare conduse ori coordonate de persoane din subordine;
- d) abuzul de autoritate pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine ori pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini ori rude până la gradul al III-lea inclusiv;
- e) obstrucționarea activității unei comisii de etică universitară sau a unei comisii de analiză în cursul cercetării unor abateri de la etica universitară;
- f) nerespectarea prevederilor și procedurilor legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în lege și în codurile de etică universitară, care fac parte din cartea universitară, după caz, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau de CNEMU.

Art. 47. Abaterile de la normele de etică privind respectarea ființei și demnității umane, prevăzute la art.27 din codul cadru sunt următoarele:

- a) abaterile care lezează ocrotirea drepturilor beneficiarilor direcți ai dreptului la educație;
- b) abaterile care știrbesc demnitatea beneficiarilor direcți ai dreptului la educație și prestigiul profesiei;
- c) abaterile care lezează recunoașterea profesiei, a responsabilității și a încrederii conferite de societate, precum și a obligațiilor interne ce derivă din această încredere.

Art. 48. Abaterile de la normele de etică aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți sunt următoarele:

- a) abaterile de la normele de etică aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți prevăzute la art. 19;
- b) afectarea integrității procesului de evaluare prin utilizarea de către persoanele evaluate a unor materiale folosite în procesul de evaluare care nu au fost elaborate de acestea sau utilizarea aceluiași materiale de către acestea pentru evaluări diferite, precum și prin nedivulgarea unei relații de rudenie până la gradul al III-lea inclusiv cu cadrul didactic evaluator.

VI. SANCTIUNI PENTRU ÎNCĂLCAREA NORMELOR DE ETICĂ UNIVERSITARĂ

Art. 49. Pentru nerespectarea normelor de etică în obținerea documentelor și titlurilor universitare, Ministerul Educației, pe baza unui raport întocmit de CNATDCU, poate lua următoarele măsuri:

- a) atenționarea publică a instituției de învățământ superior cu privire la aspectele constatate;
- b) sesizarea instanței competente în vederea anulării rezultatelor concursului, respectiv a anulării atestatului de abilitare;
- c) sesizarea comisiei de etică universitară în vederea analizării modului în care și-au îndeplinit obligațiile legale angajații instituției de învățământ, inclusiv referenți sau conducători de doctorat care au coordonat elaborarea de teze de doctorat dovedite a fi plagiate, personalul implicat în organizarea concursurilor din instituția de învățământ superior sau a procedurii de acordare a atestatului de abilitare;

- d) suspendarea dreptului instituției de învățământ superior de a organiza susțineri de teze de abilitare pe o perioadă de la 1 la 3 ani;
- e) suspendarea dreptului instituției de învățământ superior de a organiza concursuri pentru ocuparea posturilor de conferențiar și profesor universitar pe o perioadă de la 1 la 3 ani;
- f) retragerea acreditării domeniului din cadrul instituției organizatoare de studii universitare de doctorat, denumită în continuare IOSUD, ceea ce implică retragerea dreptului IOSUD de a organiza concurs de admitere pentru selectarea de noi studenți-doctoranzi în domeniul respectiv;
- g) retragerea autorizației de funcționare provizorie a instituției de învățământ superior.

Art. 50. În cazul nerespectării normelor de etică universitară de către instituția de învățământ superior, conform prevederilor legale, Ministerul Educației poate lua gradual, în funcție de gravitatea faptelor, următoarele măsuri:

- a) monitorizarea pe o perioadă cuprinsă între 3 luni și un an a instituției de învățământ superior, în conformitate cu prevederile ordinului ministrului educației privind constituirea comisiei de monitorizare. Din comisia de monitorizare vor face parte cel puțin câte un reprezentant al Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, denumită în continuare ARACIS, și al CNEMU;
- b) dizolvarea structurilor de conducere responsabile, respectiv consiliul departamentului, consiliul facultății ori consiliul pentru studii universitare doctorale, sau eliberarea din funcție a rectorului după consultarea senatului universitar;
- c) solicită ARACIS desfășurarea unei proceduri de evaluare externă a calității cu privire la respectarea standardelor și indicatorilor de performanță;
- d) propune Guvernului inițierea unui proiect de hotărâre sau lege, după caz, de reorganizare sau desființare a instituției de învățământ superior în cauză.

IV. Dispoziții finale

Art. 51. Prezentul Cod poate fi modificat cu avizul Consiliului de Administrație și aprobarea Senatului Universității, la propunerea *Comisiei de etică universitară*.

În desfășurarea activităților care fac obiectul prezentului Cod se vor respecta reglementările europene impuse de Regulamentul nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și a celorlalte dispoziții în vigoare aplicabile în domeniu.

Art. 52. Prezentul Cod intră în vigoare la data adoptării lui de către Senatul Universității.

*Aprobat în Senatul Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia,
la data de 27 noiembrie 2024.*

PREȘEDINTE
Prof. univ. dr. Tamas-Szora Attila

AVIZAT
Șef S.J.I. - interimar
Consilier juridic Sanda Tomuța